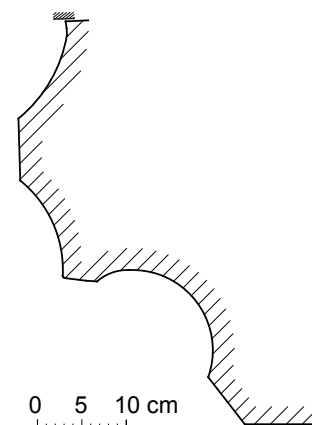


Obr. 7. Praha 1-Staré Město, čp. 1/1, Staroměstská radnice, věž. Profilovaný článek ve zdivu jižní fasády (foto L. Bartoš, 2017).

lomových opukových kamenů v plochách fasád. V těchto plochách se ojediněle vyskytují i náročněji opracované profilované články, určené původně nepochybně pro jinou část stavby. Z nějakého důvodu (defekt, chyba, puknutí prvku apod.) nemohly být užity k původnímu účelu a byly jakožto kamenický odpad spotřebovány pro zdivo věže. Ukázkou tohoto jevu je například nevelký opukový článek na jižní fasádě vlevo od ciferníku hodin, v úrovni jeho spodní části (obr. 7). Viditelná lícová plocha článku ztratila v levé části původní povrch a přechází v okosení. Na ně navazuje v ostrém úhlu obloun, plynule přecházející ve výžlabek.

Z někdejších dominantních velkých hrotitých oken věže je dnes viditelná jen velice drobná „patní“ část, spočívající na kordonové římsě. Viditelné jsou tak velice krátké úseky čelních částí ostění. Zazdívka plochy oken byla provedena v líci fasády. Z profilace je patrné jemné vyžlabení a drobný obloun, zabíhající až k parapetnímu prvku.

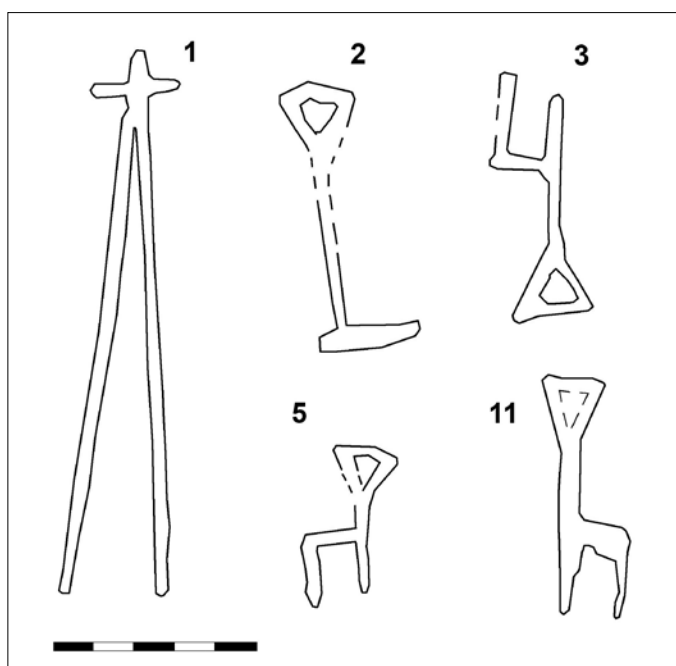
Na jižní fasádě věže se nacházejí v ose fasády dvě nad sebou situovaná rozměrná pravoúhlá okna v profilovaných pískovcových ostěních. Výše umístěné okno má profilaci ostění tvořenou od líce fasády postupně okosením (š. 6,7 cm), výrazným výžlabkem (16,5 cm), rovnou ploškou (4 cm) a dalším mělkým výžlabkem (12 cm), ukončeným v nejužším místě vlastní světlosti okna. Za 7 cm širokou plochou kolmou k líci fasády se ostění rozevírá již do interiéru opět mělkým výžlabkem, za nímž je upevněn rám dnešní okenní výplně (obr. 8). Na pískovcových prvcích ostění byly zjištěny kamenické značky několika typů.⁵ Značky jsou umístěny na rovné ploše v nejužší vlastní světlosti okna po obou stranách ostění (obr. 9).



Obr. 8. Praha 1-Staré Město, čp. 1/1, Staroměstská radnice, věž. Profilace ostění okna v jižní fasádě (kresba L. Bartoš, 2017).

Staroměstská radnice a zejména její část s věží a světoznámým orlojem stojí na prominentním místě, všem na očích, a je dennodenně vystavena mnoha zvědavým pohledům. Přestože její zdivo bylo před více než

sto lety odhaleno odstraněním ochranné vrstvy omítky, udržují si kamenné prvky tvořící těleso věže a její podnož ještě mnohá tajemství. Je možné si položit celou řadu otázek, ale na některé z nich zřejmě nebudeme schopni už nikdy s jistotou odpovědět. Jiné se podaří pečlivým zkoumáním samotné stavby, souvisejících pramenů různé povahy i dalších srovnatelných objektů postupně rozklíčovat. Jednu ze zajímavých otázek otevírá níže přiložená úvaha Ing. arch. Ondřeje Šefců, která by mohla být i podnětem k iniciování odborné diskuse.



Obr. 9. Praha 1-Staré Město, čp. 1/1, Staroměstská radnice, věž. Kamenické značky na prvcích ostění okna jižní fasády (kresba L. Bartoš, 2017).

⁵ Nalezené značky se neshodují se známými typy značek vyskytujících se na katedrále sv. Víta. Za tuto informaci a další rychlé konzultace děkuji Ing. arch. Petru Chotěborovi.